

VZPOMÍNÁNÍ NA MRTVÉ NA POČÁTKU REVOLUCE 1848/1849 VE STŘEDNÍ EVROPĚ

Jan Randák

V průběhu revoluce 1848/49 vznikl specifický kult mrtvých, který je v předloženém příspěvku osvětlen na příkladech textů z Berlína, Vídně a Prahy. Oběti povstání byly ritualizovány a symbolicky s nimi byl spojen osud národa a vlasti. V této ritualizaci se v Berlíně stejně jako ve Vídni a Praze odrážela aktuální převaha občanského tábora nad představiteli starých pořádků. Nárokováním obětí se měšťanstvo snažilo posílit vlastní moc a padlí povstalci tak představovali symbolický kapitál pro následující cíle. V březnu sice byly oslavovány konkrétní fyzické oběti, vlastním obsahem vzpomínkových akcí a průvodů však byl smysl, který byl jejich smrti připsán a s tím spojená očekávání demokratizace a společenského osvobození stejně jako – v případě Židů – občanské rovnoprávnosti a emancipace. Oslavy padlých byly sice v těchto dnech inscenovány nacionálně, měly však určité nadnárodní rysy, takže je možné hovořit o „evropské revoluční kultuře“.